

ภาพพจน์ของคนสัญชาติต่าง ๆ ตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษา

นายทวนทอง เขาวงกัรติพงษ์

000908

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

I15743858

STEREOTYPES OF VARIOUS NATIONALITIES AS PERCEIVED
BY UNIVERSITY STUDENTS

Mr. Tuanthong Chaowakeeratiphong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภาพพจน์ของคนสัญชาติต่าง ๆ ตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษา
โดย นายทวนทอง เขาวงกัรติพงศ์
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชาวุช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชาวุช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรรณราย ทรัพย์ะประภา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภาพพจน์ของคนสัญชาติต่าง ๆ ตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษา
 ชื่อนิสิต นายทวนทอง เขาวงกัรติพงศ์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชาวุธ
 ภาควิชา จิตวิทยา
 ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพพจน์ของคนสัญชาติต่าง ๆ ตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาจำนวน 410 คน จากมหาวิทยาลัย 5 แห่งคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยรายชื่อคนสัญชาติต่าง ๆ 20 สัญชาติและมาตราจำแนกความหมาย 20 มาตรา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. กลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ ที่มีภาพพจน์เด่นชัดมากที่สุดคือ คนญี่ปุ่น คนอังกฤษ และคนอเมริกัน ส่วนกลุ่มคนสัญชาติที่มีภาพพจน์เด่นชัดน้อยที่สุดคือ คนอินโดนีเซีย คนลิเบีย คนเชคโกสโลวาเกีย และคนรูมาเนีย
2. มาตราต่าง ๆ เกาะกลุ่มกันเป็น 3 องค์ประกอบสำคัญ องค์ประกอบแรก ประกอบด้วย ชัยน-ซีเกียจ ฉลาด-โง่ ก้าวหน้า-ล้าหลัง กระตือรือร้น-เฉื่อยชา ร่าเริง-ยากจน สะอาด-สกปรก แข็งแรง-อ่อนแอ กล้าหาญ-ขี้ขลาด และสุข-ทุกข์ องค์ประกอบที่สองประกอบด้วย ซื่อสัตย์-คดโกง ใจดี-โหดร้าย สุภาพ-หยาบคาย เสียสละ-เห็นแก่ตัว มีเหตุผล-ไม่มีเหตุผล อารมณ์เย็น-อารมณ์ร้อน และรักสงบ-รุกราน และองค์ประกอบที่สามประกอบด้วย ทุนนิยม-คอมมิวนิสต์ และประชาธิปไตย-เผด็จการ

3. กลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ เกาะกลุ่มกันเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มร่ำรวย-ก้าวหน้า-
 ทุนิยม ประกอบด้วย คนออสเตรเลีย คนอังกฤษ คนอเมริกัน คนฝรั่งเศส คนนิวซีแลนด์
 คนสิงคโปร์ คนเยอรมันตะวันตก และคนญี่ปุ่น กลุ่มคอมมิวนิสต์-เผด็จการ-ขยัน ประกอบ
 ด้วย คนเกาหลีเหนือ คนรัสเซีย คนเชคโกสโลวาเกีย คนจีน คนเวียดนาม และคน
 รูมาเนีย และกลุ่มยากจน-ลาหลัง-ทุนิยม ประกอบด้วย คนอินเดียน คนอินโดนีเซีย คน
 มาเลเซีย คนฟิลิปปินส์ และคนอิหร่าน.

Thesis Title   Stereotypes of Various Nationalities as
                         Perceived by University Students

Name   Mr. Tuanthong Chaowakeeratiphong

Thesis Advisor   Associate Professor Chaiyaporn Wichawut, Ph.D.

Department   Psychology

Academic Year   1980

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the stereotypes of various nationalities as perceived by university students. The subjects consisted of 410 undergraduate students from five universities: Kasetsart, Thammasat, Mahidol, Silpakorn and Chulalongkorn. The questionnaire used as the instrument for this study consisted of a list of 20 nationalities and 20 semantic differential scales. The procedures for data analysis were analysis of variance and factor analysis. The research findings were as follows:

1. The Japanese, the English and the American were perceived to be the most salient stereotypes whereas the Indonesian, the Libyan, the Czechoslovakian and the Rumanian were perceived to be the least salient stereotypes.

2. The scales were grouped into three major factors. The first factor included the following scales: hardworking-lazy, intelligent-unintelligent, progressive-backward, active-

passive, rich-poor, clean-dirty, strong-weak, brave-coward, and happy-sad. The second factor included the following scales: honest-dishonest, kind-cruel, polite-impolite, generous-selfish, rational-irrational, cool-tempered-hot-tempered, and peaceloving-belligerent. The third factor included the following scales: capitalistic-communistic, and democratic-dictatorial.

3. The nationalities were divided into three groups as follow: a) the first group included the nationalities considered rich, progressive and capitalistic, namely, the Australian, English, American, French, New Zealander, Singaporean, West German and Japanese; b) the second grouped included the nationalities considered communistic, dictatorial and hardworking, namely, the North Korean, Russian, Czechoslovakian, Chinese, Vietnamese and Rumanian; and c) the third group included the nationalities considered poor, backward and capitalistic, namely, the Indian, Indonesian, Malasian, Libyan and Iranian.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจาก ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูง
จากรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุธ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ให้คำแนะนำ
แนวคิด ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ด้วย
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนิสิตนักศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
รวมทั้งอาจารย์ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ และอาจารย์บำรุง ไตรรัตน์ที่ช่วยรวบรวม
ข้อมูล ตลอดจนคุณวิเชียร วิเชียรวรกุลและเพื่อน ๆ ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือด้วยดี
ตลอดมาจนทำให้การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วย

ทวนทอง เขาวงกตพิงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการรูปประกอบ	ฉ
1 บทนำ	1
ปัญหา	1
ความสำคัญ of ปัญหา	1
ความเป็นมาของปัญหา	2
แนวความคิดเกี่ยวกับภาพพจน์	7
เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	18
ขอบเขตของการวิจัย	18
ข้อตกลงเบื้องต้น	18
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	19
2 วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
4 อภิปรายผลการวิจัย	70

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	91
ประวัติผู้เขียน	98

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าประเมินความบกพร่องของแต่ละลักษณะ	23
2	เปรียบเทียบคนสัญชาติต่าง ๆ ตามลักษณะ	50
3	ความเด่นชัดของภาพพจน์ของกลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ	57
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าความเด่นชัดของภาพพจน์ของกลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ	58
5	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าความเด่นชัดของภาพพจน์ของคนสัญชาติต่าง ๆ	59
6	องค์ประกอบของลักษณะที่ได้หลังการหมุนแกนออกนอกอวกาศโดยวิธีแวนเดอร์แมทซ์	61
7	ผลการวิเคราะห์ลักษณะเป็นองค์ประกอบ	62
8	องค์ประกอบของกลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ ที่ได้หลังการหมุนแกนออกนอกอวกาศโดยวิธีแวนเดอร์แมทซ์	64
9	ผลการวิเคราะห์กลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบ	65
10	ค่าที่ได้จากสมการเส้นตรงของแต่ละองค์ประกอบลักษณะของแต่ละสัญชาติ	68

รายการรูปประกอบ

รูปที่		หน้า
1	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนมาเลเซีย	28
2	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนญี่ปุ่น	29
3	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนอินเดีย	30
4	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนเวียดนาม	31
5	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนสิงคโปร์	32
6	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนอเมริกัน	33
7	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนรูมาเนีย	34
8	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนจีน	35
9	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนออสเตรเลีย	36
10	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนอินเดีย	37
11	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนเชคโกสโลวาเกีย	38
12	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนอิหร่าน	39
13	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนเกาหลีเหนือ	40
14	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนอินโดนีเซีย	41
15	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนนิวซีแลนด์	42
16	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนเยอรมันตะวันตก	43
17	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนรัสเซีย	44
18	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนกัมพูชา	45
19	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนอังกฤษ	46
20	โพรไฟล์แสดงภาพพจน์ของคนฝรั่งเศส	47
21	แสดงตำแหน่งของภาพพจน์กลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ ในอวกาศ 3 มิติ .	69